

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені В. Н. КАРАЗІНА

УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ

**ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ – СТАРТ ІЗ
СЬОГОДЕННЯ В МАЙБУТНЄ**

Матеріали
ІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

20-21 квітня 2017 року

Харків – 2017

УДК 378.018.43 :[004+621.397.122]

*Рекомендовано до друку рішенням
вченої ради Інституту післядипломної освіти та заочного
(дистанційного) навчання (протокол № 20 від 16 березня 2017 р.)
та науково-методичної ради Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна (протокол № 3 від 17 квітня 2017 р.)*

Конференцію зареєстровано як міжнародну в Українському інституті науково-технічної та економічної інформації, м. Київ (посвідчення про реєстрацію № 71 від 6 лютого 2017 р.).

Редакційна колегія: В. Г. Левчук (головний редактор), В. І. Каук, Т. О. Маркова, Г. М. Тимченко, Н. І. Бережна, О. М. Стратійчук, Л. О. Іваненко.

Адреса редакційної колегії: м. Харків, майдан Свободи, 6, каб. 500.

Дистанційне навчання – старт із сьогодення в майбутнє: матеріали III всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, 20-21 квітня 2017 р., Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 82 с.

ISBN 978-966-285-400-8

Конференція проводиться за ініціативою Міністерства освіти і науки України, Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна та Української асоціації дистанційної освіти з метою обговорення питань організаційно-методичного забезпечення та створення дистанційних курсів, особливостей використання дистанційних курсів для студентів різних форм навчання, методичних елементів і систем забезпечення дистанційного навчання, сучасних засобів і методів реалізації інтерактивної складової курсу та використання дистанційних технологій у післядипломній освіті.

Відповідальність за зміст статті, граматичні та стилістичні помилки несе автор.

УДК 378.018.43 :[004+621.397.122]

ISBN 978-966-285-400-8

© Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2017

© Українська асоціація дистанційної освіти, 2017

МОБІЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Олійник А. О. Використання медіа-сервісів для навчання основам здорового способу життя в системі сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.....	24
--	----

НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ ТА НАВЧАННЯ

Анисимов А. М., Бочаров Б. П., Воеводина М. Ю., Кузнецов А. И. Использование технологии Front-end разработки при создании тестов Moodle.....	25
Базима Б. О. Опыт психологического консультирования в системе Skype.....	26
Балычева Л. В. Деякі особливості організаційних форм системи дистанційного навчання.....	27
Бугайчук К. Л. Мікронавчання: поняття, особливості, переваги.....	28
Бузинова К., Муращенко Т., Тимченко А. Tree IT – это проект непрерывного дистанционного образования в сфере IT.....	29
Гончарова Т. Использование видеоконтента в дистанционных курсах (от традиционного MOOC к увлекательной обучающей игре).....	29
Зинченко О. О. Створення моделі формування здорового способу життя в системі відкритого дистанційного навчання.....	30
Клюс В. І., Тимченко Г. М. Вивчення психофізіологічних особливостей студентів в системі дистанційного навчання класичного університету на базі LMS Moodle.....	31
Кобрин М. В. К вопросу о применении дистанционного обучения в области управления системой информационной безопасности организации.....	32
Левітін Є. Я., Криськів О. С., Рой І. Д. Використання віртуальних технологій лабораторного експерименту для підвищення ефективності дистанційного навчання.....	33
Опрошанська Т. В., Машталер В. В., Гонтова Т. М. Використання сучасних технологій навчання в дистанційному курсі «Фармацевтична ботаніка» в національному фармацевтичному університеті.....	35
Парфіненко Т. О., Ляшенко О. В., Бутенко О. В. Використання інформаційно-комунікаційних технологій як засобів навчання здоров'ю в системі естетичної медицини.....	36
Пахомова І. М. Кураторські години в системі MOODLE.....	37
Смаль В. А., Тимченко Г. М. Виявлення первинних порушень в структурі біоритмів студентів шляхом використання електронних діагностик на базі LMS Moodle.....	38

качестве докладчика с темой «Прикладные аспекты обеспечения информационной безопасности компании».

В фокусе было решение практических задач. При этом максимально использовался формат дискуссии. Работа велась одновременно как со слушателями в аудитории, так и с удаленными слушателями. Вопросы, которые были рассмотрены на занятиях с использованием дистанционного обучения: комплексная очистка компьютера, безопасность МУ, безопасность сервиса ДБО, безопасность электронной почты, инструменты индивидуальной ИБ.

Удаленным слушателям была предоставлена возможность ознакомиться и получить в электронном виде все презентационные материалы. Подробный характер материалов дополнял интерактивный формат дистанционного обучения и обеспечивал его высокую эффективность.

Применение дистанционного обучения позволяет достичь повышения компетенции в области информационной безопасности специалистами, не имеющими профильного образования, повысить конкурентоспособность компании.

**Левітін Євген Якович, Криськів Олег Степанович,
Рой Ірина Дмитріївна**

Національний фармацевтичний університет
neorganic@niph.edu.ua

ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЛАБОРАТОРНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Дистанційне навчання, як найбільш перспективна, але складна форма навчання, вимагає від студентів виняткової вмотивованості, самоорганізації, працьовитості. На етапі створення курсу ми, спираючись на програму стаціонарного навчання, наповнювали курс великою кількістю різноманітних теоретичних матеріалів, ускладнених практичних і розрахункових завдань. Однак, слід враховувати гострий дефіцит часу у студентів дистанційної форми навчання. Крім того, об'ємні теми, модулі та курси помітно знижують мотивацію студентів. Отже, на перший план висувається завдання постійного удосконалення курсу з метою підвищення ефективності навчання за рахунок оптимізації кількості та якості навчальних матеріалів, а також методик їх надання.

Підвищити ефективність занять у курсі «Загальна та неорганічна хімія» вдалося за рахунок скорочення кількості об'ємних однотипних завдань, приділення уваги загальним хімічним закономірностям, особливо тим, які необхідно використовувати в подальших хімічних дисциплінах, наприклад, реакцій якісного виявлення, які застосовуються в аналітичній

хімії. Було скорочено кількість модулів зі збереженням цілісності викладу курсу. Логічний зв'язок компактних і якісних матеріалів, чітка постановка завдань і цілей навчання на кожному етапі допомагає побачити студентам своє просування в курсі від модуля до модуля.

Одним з етапів розвитку дистанційної освіти, безсумнівно, є підвищення інтерактивності електронних матеріалів, особливо це стосується дисциплін, що мають лабораторні роботи. Необхідно створювати умови, аби студент став активним учасником навчального процесу. Практична частина курсу «Загальна та неорганічна хімія» оформлена у вигляді лабораторних відеодослідів. Після візуального ознайомлення з темою заняття студент оформляє лабораторний журнал, записуючи рівняння відповідних реакцій, свої спостереження для кожного досліду, і робить відповідні висновки. Однак у даному випадку реалізується пасивна форма навчання. Для розвитку практичних навичок необхідна повторна репродукція дій, які демонструються на моніторі. Найбільш ефективно вирішення проблеми – інтеграція в систему Moodle віртуальних лабораторних робіт.

Віртуальна лабораторія – це програма, що дозволяє моделювати на комп'ютері хімічні процеси, змінювати умови і параметри їх проведення. Така програма створює особливі можливості для реалізації інтерактивного навчання. Виконання лабораторної роботи у віртуальній лабораторії полягає в емуляції тих дій, які користувач повинен проводити в реальних умовах. Це дає можливість перевірити на практиці свої теоретичні знання, отримати навички експериментальної роботи.

На сьогодні відома значна кількість on-line віртуальних лабораторних тренажерів, зокрема російськомовний VirtuLab, англomовні Infoplease, Virtual Chemistry. Проте, наявні набори готових робіт не завжди задовольняють потреби конкретного курсу, а створення нових може бути пов'язане з певними труднощами (закритий програмний код, відсутність редактора робіт або його складність, необхідність роботи on-line чи на платній основі).

Нами, на основі лабораторного журналу, створеного на кафедрі неорганічної хімії Національного фармацевтичного університету, розроблені віртуальні тренажери з тем курсу «Загальна та неорганічна хімія», вбудовані у дистанційний курс (з використанням фільтра) і апробовані зі студентами денної форми навчання. У кожній темі блок «Лабораторна робота» містить відеофрагменти з демонстрацією виконання дослідів, віртуальну лабораторну роботу, інструкцію до заповнення лабораторного журналу та сам файл журналу.

Таким чином, студент має можливість ознайомитись з алгоритмом виконання кожного досліду, самостійно відпрацювати порядок дій використовуючи віртуальний тренажер і підготуватись до виконання реального експерименту під час роботи у хімічній лабораторії.

Можливість активного дистанційного експерименту в єдиному інформаційно-комунікаційному освітньому середовищі дозволяє значно підвищити технологічність викладання і ефективність організації самостійної

навчальної роботи у вищій школі, стимулює у студентів активну пізнавальну діяльність і творчий підхід до отримання знань та успішного засвоєння курсу.

**Опрошанська Тетяна Віталіївна, Машталер Вікторія Володимирівна,
Гонтова Тетяна Миколаївна**

Національний фармацевтичний університет
arctium55@ukr.net

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ В ДИСТАНЦІЙНОМУ КУРСІ «ФАРМАЦЕВТИЧНА БОТАНІКА» В НАЦІОНАЛЬНОМУ ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Освіта – важлива сфера діяльності людини та визначальний фактор розвитку людства, що зумовлює необхідність використання сучасних технологій та впровадження нових форм навчання. На сьогоднішній день все більш популярним стає дистанційне навчання, основною перевагою якого є можливість навчатися в будь-який час та в будь-якому місці з встановленням індивідуальних термінів навчання.

Національний фармацевтичний університет не став виключенням та долучився до цього процесу створивши курси дистанційного навчання на початковому порталі Центру дистанційних технологій університету (pharmel.kharkiv.edu) на платформі LMS Moodle. На кафедрі ботаніки створено курси «Фармацевтична ботаніка», що включають Модуль I «Анатомія та морфологія вегетативних органів рослин. Морфологія генеративних органів рослин» та Модуль II «Систематика рослин. Основи екології, ценології і географії рослин». Структура курсів відповідає вимогам «Положення про експертизу дистанційного курсу».

Під час наповнення курсу були використані сучасні комп'ютерні технології, за допомогою яких створено аудіографічні лекції та розроблено завдання до практичних робіт. Оскільки дисципліна «Ботаніка» передбачає роботу з мікроскопом, гербарними зразками лікарських рослин та приготування тимчасових препаратів, а в дистанційній формі навчання це зробити неможливо, тому всі етапи виконання практичних робіт знято на відео, які студенти переглядають, аналізують і отримані знання використовують при виконанні практичної роботи. Для закріплення та повторення теоретичного матеріалу створено карти пам'яті. Також, під час дистанційного навчання використовуючи чат та on-line трансляції студенти мають можливість прослухати курс лекцій з використанням мультимедійних слайдів та поспілкуватися з тьютором.

Звісно ми не зупиняємося на досягнутому, постійно слідкуємо за новинами в сучасних технологіях і на сьогоднішній день опановуємо

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ – СТАРТ ІЗ СЬОГОДЕННЯ В МАЙБУТНЄ

Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю

українською та російською мовами

Комп'ютерне верстання В. І. Ключ

Підписано до друку 27.03.2017 р. Формат 60x84/16.

Папір офсетний. Друк ризографічний

Обл.-вид. арк. ____ . Ум. др. арк. ____

Зам № _____

Наклад 100 пр. Ціна договірна.

61022, Харків, майдан Свободи, 4,
Видавництво Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна

Надруковано ФОП Петрова І. В.
61144, м. Харків, вул. Гв. Широнінців, 79, к. 137,
тел. (057) 362 01 52